

Pirttikorven ylijäämämaiden sijoitusalue ja materiaalipankki, Seinäjoki

Perusteltu päätelmä

Perusteltu päätelmä on yhteysviranomaisen hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista tekemä perusteltu johtopäätös, joka on tehty arviointiselostuksen, siitä annettujen mielipiteiden ja lausuntojen, sekä yhteysviranomaisen oman tarkastelun pohjalta ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain nojalla (jäljempänä YVA-laki).

HANKETIEDOT

Hankkeen nimi ja sijainti

Pirttikorven ylijäämämaiden sijoitusalue ja materiaalipankki, Seinäjoki.

Hankkeesta vastaava

Seinäjoen kaupunki, Alvar Aallon katu 10, 60100 Seinäjoki

Konsulttina arviointiohjelman laatimisessa on toiminut Ramboll Finland Oy.

Yhteysviranomainen

Hankkeen yhteysviranomaisena on toiminut Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Hankkeesta vastaavan kuvaus hankkeesta ja sen vaihtoehtoista

Seinäjoen kaupunki suunnittelee ylijäämämaiden sijoitusalueen ja materiaalipankin laajentamista Seinäjoen Pirttikorpeen (Seinäjoentie 1689, 60200 Seinäjoki). Toimintaan kuuluu jättemateriaalien vastaanottoa, käsittelyä ja niiden hyötykäyttöön uudelleen ohjaamista sekä maa-ainesten ja kivien loppusijoitus.

Arvioidut vaihtoehdot

VE0: hankkeen toteuttamatta jättäminen. Hanketta ei toteuteta YVA-lain tarkoittamassa laajuudessa, vaan toiminta jatkuu nykyisen ympäristöluvan mukaisesti.

VE1 (aikaisemmin VE1a): hanke toteutetaan Pirttikorpeen, Seinäjoentien läheisyyteen olemassa olevan maanlajitus- ja kierrätysalueen yhteyteen. Alueen käyttö varataan materiaalipankki- ja maanlajitustoimintaan. Lisäksi alueelta varataan tilaa myös yksityisille toimijoille (joiden toimenkuva vastaa esim. materiaalipankkitoimintaa).

- Materiaalipankkitoimintaa varten on varattu noin 11 ha kokoinen kenttäalue, josta noin puolet asfaltoitu ja puolet murskepinnalla. Kenttäalueelle vuosittain tuotava materiaalmäärä on enintään 50 000 m³ (teoreettinen maksimi).
- Ylijäämämaiden loppusijoitusalueeksi varattu yhteensä 19 ha, täyttötilavuus loppusijoituksessa noin 3,1 milj. m³ (5,6 milj. t), täyttö ulottuu tasolle +110 (N2000). Vuosittainen läjitysmäärä on enintään 300 000 m³ tai noin 542 000 tonnia (teoreettinen maksimi).
- Muuta toimintaa ja varastointia varten on varattu alueita noin 4 ha alueelta (asfalttipinnoitus).
- Kenttärakenteiden rakentamisessa hyödynnetään maarakentamisessa soveltuvia jätteitä noin 200 000 tonnia vuodessa.

VE2 (aikaisemmin VE1b): hanke toteutetaan Pirttikorpeen, Seinäjoentien läheisyyteen olemassa olevan maanlajitus- ja kierrätysalueen yhteyteen. Alueen käyttö varataan materiaalipankki ja maanlajitustoimintaan.

- Materiaalipankkitoimintaa varten on varattu noin 11 ha kokoinen kenttäalue, josta noin puolet asfaltoitu ja puolet murskepinnalla. Kenttäalueelle vuosittain tuotava materiaalmäärä on enintään 50 000 m³ (teoreettinen maksimi).
- Ylijäämämaiden loppusijoitusalueeksi varattu yhteensä 20 ha, täyttötilavuus loppusijoituksessa noin 3,3 milj. m³ (6,0 milj. t), täyttö ulottuu tasolle +110 (N2000). Vuosittainen läjitysmäärä on enintään 300 000 m³ tai noin 542 000 tonnia (teoreettinen maksimi).
- Muuta toimintaa varten tilanvarauksia 1 ha (sosiaalitytöt, tarvittaessa satunnainen murskaustoiminta).
- Kenttärakenteiden rakentamisessa hyödynnetään maarakentamisessa soveltuvia jätteitä noin 100 000 tonnia vuodessa.

ASIAN VIREILLETULO

Hankkeesta vastaava Seinäjoen kaupunki on saattanut hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (jäljempänä arviointimenettely) vireille toimittamalla ympäristövaikutusten arviointiohjelman (jäljempänä arviointiohjelma) yhteysviranomaiselle 31.3.2022. Arviointiohjelma oli nähtävillä 13.4. - 12.5.2022 ja yhteysviranomainen antoi siitä lausuntonsa 3.6.2022.

Hankkeesta vastaava toimitti 16.1.2024 yhteysviranomaiselle ympäristövaikutusten arviointiselostuksen (jäljempänä arviointiselostus) sen käsittelyä ja perustellun päätelmän antamista varten.

Hankkeen arviointimenettelyn tarve määräytyy YVA-lain (252/2017) liitteen 1 kohdan 11) b) perusteella *jätteiden käsittelylaitokset, joissa muuta kuin vaarallista jätettä sijoitetaan kaatopaikalle, joka on mitoitettu vähintään 50 000 tonnin vuotuiselle jätemäärälle.*

ARVIOINTISELOSTUKSESTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

Yhteysviranomainen tiedotti arviointiselostuksesta ja sen nähtävillä olosta sekä mielipiteiden ja lausuntojen esittämisen mahdollisuudesta julkisella kuulutuksella 21.2. - 19.4.2024. Kuulutus ja arviointiselostus liitteineen julkaistiin ELY-keskuksen verkkosivuilla www.ely-keskus.fi/kuulutukset/etela-pohjanmaa ja ympäristöhallinnon verkkosivuilla www.ymparisto.fi/pirttikorvenylijaamamaaYVA.

Ilmoitus kuulutuksesta on lähetetty 19.2.2024 Seinäjoen kaupungille julkaistavaksi niiden verkkosivuilla. Lisäksi arviointiselostuksesta ja sen nähtävillä olosta sekä mahdollisuudesta mielipiteiden ja lausuntojen esittämiseen on tiedotettu Ilkka-Pohjalainen ja Epari lehdissä 21.2.2024 julkaistuilla lehti-ilmoituksilla.

Arviointiselostukseen on voinut tutustua kuulemisaikana paperisena Seinäjoen kaupungintalolla.

Arviointiselostuksesta järjestettiin yleisötilaisuus 11.3.2024 klo 17–19 etäyhteydellä Teams-sovelluksen välityksellä. Yhteysviranomaisen ja hankkeesta vastaavan edustajien lisäksi yleisötilaisuudessa oli mukana etäyhteydellä 2 kuulijaa. Yleisötilaisuudessa esiin nousseita asioita olivat mm. maisemalliset vaikutukset ympäröiviin suoalueisiin.

ARVIOINTISELOSTUKSESTA ANNETUT LAUSUNNOT JA MIELIPITEET

Yhteysviranomainen pyysi lausunnot arviointiselostuksesta hankkeen vaikutusalueen kunnilta ja muilta viranomaisilta, joita asia todennäköisesti

koskee. Arviointiselostuksesta toimitettiin yhteysviranomaiselle 6 lausuntoa ja 1 mielipidettä. Kurikan kaupunki, Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalousviranomainen ja Väylävirasto ilmoittivat, ettei niillä ole lausuttavaa arviointiohjelmasta.

Seuraavassa on esitetty yhteysviranomaisen näkemys kuulemispalautteen keskeisestä sisällöstä. Lausunnot ja mielipiteet löytyvät kokonaisuudessaan osoitteesta

www.ymparisto.fi/pirttikorvenylijaamamaaYVA. Verkkosivuilla julkaistuja lausunnoista ja mielipiteistä on poistettu henkilötiedoiksi katsotut tiedot.

Yhteenveto lausunnoista

Etelä-Pohjanmaan liitto toteaa, että vaikka maankäytön muutos on pieni kielteinen, hanke on linjassa nykyiseen kaavoitukseen. Hanke on sekä nykyisen maakuntakaavan että maakuntakaava 2050:n ehdotusvaiheen mukainen. Hankkeen jatkosuunnittelussa on suositeltavaa päivittää kaavan ajankohtainen tilanne.

Maakuntakaava 2050 on edennyt ehdotusvaiheeseen ja tavoitteena on sen hyväksyminen syksyllä 2024. Kaavassa on tehty seuraavat muutokset hankealueelle ja sen vaikutusalueelle:

Hankealueelle on osoitettu uutena merkintänä kiertotalouden ja jätehuollon alue, nimeltään Pirttikorven ylijäämämaiden sijoitusalue ja materiaali pankki. Alue on varattu jätehuollon ja kiertotalouden tarpeisiin, ja suunnittelussa tulee huomioida ympäristönsuojelu.

Rengonharjun yhteysraiteen merkinnän sijaintia on siirretty pohjoisemmaksi luonnonsuojelualueiden pohjoispuolelle, eikä se enää sijoitu hankealueelle.

Seinäjoen kaupunkiseudun kehittämisvyöhykkeen rajausta on laajennettu siten, että hankealue kuuluu kokonaisuudessaan vyöhykkeeseen.

Viheryhteystarpeen kaavamerkinnot on poistettu hankealueelta.

YVA-selostuksessa on riittävästi arvioitu hankkeen vaikutuksia maakuntakaavan tavoitteiden ja merkintöjen toteutumiseen. Etelä-Pohjanmaan liiton mukaan päivitys kiertotalouden ja jätehuollon alueen merkinnästä tukee hankkeen edistämistä yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Luonnonvarakeskus toteaa, että hankkeesta ei koidu haittaa luonnon monimuotoisuudelle eikä uhanalaislajistolle.

Seinäjoen kaupunki, ympäristönsuojeluviranomainen toteaa, että on tutustunut arviointiselostuksen sisältöön ja antanut muutamia kommentteja valmisteluvaiheessa. YVA-selostuksessa on esitetty maankaatopaikan havainnekuvia eri suunnista, mutta Seinäjoen kaupungin

ympäristönsuojeluviranomainen korostaa, että myös Karvasuon suoalueelta tulevat näkymät ovat tärkeitä. Karvasuo voi tulevaisuudessa toimia suojelualueena retkeilyreitistöineen, ja maankaatopaikka voi olla näkyvissä kauas avoimelle suoalueelle. Suojapuuston käyttöä suoran näkyvyyden estämiseksi Karvasuolle pidetään erittäin tärkeänä.

Seinäjoentien suunnasta suojapuustolla on myös merkittävä rooli, vaikka hankealueen ja Seinäjoentien välinen alue on yksityisessä omistuksessa. Tähän suuntaan suoja-alue tulisi suunnitella hankealueen sisäpuolelle, mikä on haastavaa alueen länsiosassa, mutta mahdollista eteläosassa.

Hankkeen tulevassa ympäristöluvassa on annettava täyttöä ja maisemointia koskevat lupamääräykset, mukaan lukien metsitys, ottaen huomioon läheiset suojelualueet ja Seinäjoentie. Hankealueen eteläraja tulisi rajoittaa maisemoinnin mahdollistamiseksi.

Hankealueen länsipuolella sijaitsee uusi luonnonsuojelualue Sahanneva, jolle ei arvioida syntyvän suoria näkymiä hankealueelta. YVA-selostuksessa on kattavasti arvioitu vaikutukset myös Karvasuolle ja Metsähallituksen omistamalle Honkanevalle. Suojelualueiden herkkyyks on arvioitu suureksi, ja vaikutukset vaihtoehtoissa VE1 ja VE2 ovat pieniä kielteisiä Karvasuon osalta ja olemattomia muiden suojelualueiden osalta.

Hankkeen vesistövaikutuksia arvioitaessa on huomioitu tulvien ja ilmastonmuutoksen aiheuttamien rankkasateiden vaikutus. Luontovaikutusten arvioinnissa on otettu hyvin huomioon vieraslajien leviämisen ehkäisy maamassojen mukana (Vieraslajien torjuntasuunnitelma).

Seinäjoen museot on YVA-ohjelmaa koskevassa lausunnossa todennut, ettei hankkeen vaikutuspiirissä ole tiedossa olevia arkeologisia kohteita ja hankealueen arkeologinen potentiaali on siksi vähäinen. YVA-menettelyyn ei ole tarvetta sisällyttää hankealueen arkeologista inventointia. Maiseman osalta museo ehdotti tarkasteltavan, tuleeko ylijäämämaiden täyttöalue näkymään suojeltujen soiden avoimessa maisemassa. YVA-selostuksessa on tämän tarkastelun tueksi laadittu kuvasovitteet hankealueen ympäristöstä.

Kuvasovitteissa on kuvia Karvasuolta, seututien 694 varrelta, Sauralaksonmäen laavulta ja Honkanevalta. Näissä kuvapareissa esitetään maisemat täyttöalueen lopputilanteessa mallinnettuna. Selvityksessä maisemallisten vaikutusten tarkastelualueeksi on valittu 1 km hankealueen ympäriltä, mutta todetaan, että täyttöalue voi näkyä kauemmas avoimilla alueilla.

Arvioinnin mukaan maisemavaikutukset ovat vähäiset negatiiviset, eikä VE1- ja VE2-vaihtoehtojen välillä ole suuria eroja. Täyttöalueen kohotessa 20 m nykyisestä maanpinnasta, se vaikuttaa ympäröiviin suoalueisiin ja

hankealueen länsi- ja lounaispuolelle, jos suojapuusto poistetaan. Maisemointi toiminnan päättyessä vähentää täyttömassojen näkymistä maisemassa, eikä hankkeesta synny merkittäviä yhteisvaikutuksia maisemaan.

Museo katsoo, että maisemaan ja kulttuuriympäristöön kohdistuvat vaikutukset on arvioitu riittävällä tasolla ja museolla ei ole YVA-selostuksesta huomautettavaa.

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry, Suomenselän lintutieteellinen yhdistys ja Etelä-Pohjanmaan luonnonsuojeluyhdistys ry nostavat lausunnoissaan esille, että hankevaihtoehdot VE1 ja VE2 ovat lähes identtiset. Molemmissa täyttöalue kohoaa 20 metriä nykyistä maanpintaa korkeammalle ja kattaa noin 20 hehtaaria, jonka ajatellaan aiheuttavan merkittäviä maisemavaikutuksia ympäröiville suoalueille.

Etelässä hankealue rajautuu arvokkaaseen Karvasuon Teerinevaan, joka on osa valtakunnallista soidensuojeluohjelmaa. Ylijäämämaiden sijoitusalue heikentäisi Karvasuon luonto- ja maisema-arvoja, koska matala ja harva puusto ei pehmentäisi maisemavaikutuksia.

Hanke vaarantaisi myös Honkanevan avosualueen maisemakuvan. Honkaneva kuuluu valtakunnalliseen soidensuojeluohjelmaan, ja mahdolliset metsänhakkuut yksityisomistuksessa olevalla metsäalueella paljastaisivat maa-ainesvallit suojelusuon suuntaan.

Käytetty luontoselvitys on kymmenen vuotta vanha, mikä tekee sen käytöstä ongelmallista, koska alueen lajisto on voinut muuttua. Luontoselvityksen päivittäminen on välttämätöntä esimerkiksi alueellisesti uhanalaisen riekon esiintymisen todentamiseksi. Karvasuon perhosselvitys on tehty muualla kuin hankealueella.

Melutaso murskauksesta ja liikenteestä ei muuttuisi nykytilanteesta, mutta toiminnan laajeneminen avosualueen reunalle lisäisi meluvaikutusta merkittävästi Karvasuon avosualueeseen. Näistä syistä suositellaan toteuttamaan VE0-vaihtoehto.

Arviointiselostuksesta annetut Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen asiantuntijakommentit on huomioitu yhteysviranomaisen perustellussa päätelmässä.

ARVIOINTISELOSTUKSEN RIITTÄVYYS JA LAATU SEKÄ LAATIJOIDEN PÄTEVYYS

Yhteysviranomainen on tarkastanut arviointiselostuksen riittävyyden ja laadun. Pirttikorven ylijäämämaiden sijoitusalue ja materiaalipankkia koskeva ympäristövaikutusten arviointiselostus täyttää YVA-lain (252/2017) 19 §:ssä ja YVA-asetuksen (277/2017) 4 §:ssä arviointiselostukselle säädetyt sisältövaatimukset ja se on käsitelty YVA-lainsäädännön vaatimalla tavalla. Arviointiselostus on laadittu ottaen huomioon hankkeen arviointiohjelma ja yhteysviranomaisen siitä antama lausunto.

Arviointiselostuksen perusteella on mahdollista muodostaa riittävä kokonaiskuva hankkeesta ja sen keskeisistä ympäristövaikutuksista. Arviointiselostus on selkeä ja helppolukuinen, ja vaikutusten merkittävyys on perusteltu kattavasti jokaisessa vaikutustyyppissä. Arviointiselostuksessa on kuvattu tarpeeksi selkeästi hankkeen tarve ja tarkoitus sekä nykytila. Vaihtoehtojen nimeäminen uudelleen nähdään selkeänä, vaikka vaihtoehdot eivät poikkea merkittävästi toisistaan. Hankkeesta vastaavalla on ollut käytettävissään riittävä asiantuntemus ympäristövaikutusten arvioinnin ja sen erillisselvitysten toteuttamiseen.

Kuulemisen sekä yhteysviranomaisen oman tarkastelun yhteydessä on noussut esille joitain puutteita ja epävarmuustekijöitä. Puutteet ovat luonteeltaan kuitenkin sellaisia, että ne voidaan täydentää hankkeen jatkosuunnittelun sekä tulevien lupamenettelyjen yhteydessä.

Yhteysviranomainen toteaa puutteellisten arviointien osalta seuraavaa:

Selostuksessa ei ole tarkennettu toiminnan aikaisia toimintatapoja ja alueen valvontaa. Ympäristönsuojelulain mukaisesti mm. maankaatopaikkatoiminnan ympäristöluvanvaraisuus perustuu vuosittain vastaanotettavien jätemäärien painon mukaiseen toteumaan. Näin ollen vuosittaista vastaanotettavan jätteen määrän arviointia ei voi suorittaa pelkästään kuormakohtaiseen arvioon perustuen, erityisesti maankaatopaikkatoiminnan osalta. Selostuksessa ei ole tarkennettu materiaalipankin toiminnan toimintatapoja tai valvontaa. Yhteysviranomainen näkee, että nämä asiat voidaan kuitenkin korjata ja täsmentää tulevien lupamenettelyiden yhteydessä.

Laajennusalueen käyttöönotto muuttaa maisemaa ja alueen nykyistä maankäyttöä, mutta vaikutukset ovat pääosin paikallisia, lukuun ottamatta maisemavaikutuksia, jotka voivat ulottua laajemmalle. Vaikutukset ovat kuitenkin hallittavissa suunnitelluilla toimenpiteillä. Hanke on sekä nykyisen maakuntakaavan että maakuntakaava 2050:n ehdotusvaiheen mukainen, mutta jatkosuunnittelussa on suositeltavaa ottaa huomioon Etelä-Pohjanmaan liiton lausunto päivittää kaavan ajankohtainen tilanne.

Hankealueen läheisyydessä sijaitseviin vesistöihin kohdistuvien vaikutusten arvioidaan olevan vähäisiä, kun suunnitellut suoja- ja hallintatoimenpiteet otetaan käyttöön. Selostuksessa ei ole arvioitu sitä, mitä vaikutuksia maanrakentamiseen soveltuvien jätteiden käyttö kenttärakenteissa aiheuttaa tai niiden yhteisvaikutuksia materiaalipankin ja maankaatopaikan toiminnan kanssa. Yhteisvaikutuksia voi olla esimerkiksi alueelta kertyvien vesien ja niiden käsittelyn osalta. Jatkosuunnittelun yhteydessä tulisi tarkemmin arvioida riittääkö pelkkä laskeutusallas vesien käsittelyyn vai onko tarpeen tehostaa vesienkäsittelyä vielä muulla tavoin.

Hankealueella ei ole merkittäviä luontoarvoja, mutta laajennusalueen rajauksessa ja suunnittelussa on huomioitu alueen herkkien elinympäristöjen ja lajien suojeleminen. Jatkosuunnittelun yhteydessä on syytä päivittää alueelta laadittu luontoselvitys, koska se on jo kymmenen vuotta vanha. Tiedustelemalla ainoastaan uhanalaisten ja huomionarvoisten eliölajien uusia havaintoja Suomen Lajitietokeskuksesta ei ole riittävä-menettely.

Arviointiselostuksessa on erityisesti maankaatopaikalle sijoitettavien jätteiden osalta virheellisesti kirjattu massamääriä sekä tonneina, että kuutioina ja massamäärät tulisi tarkentaa kauttaaltaan koko arviointiselostukseen. Esimerkiksi arviointiselostuksen sivulla 53 on esitelty VE1 ja VE2 läjitettävien maa-ainesten VE1 vastaanotto on korkeintaan 300 000 t/a ja alueen täyttökapasiteetti 3 100 000 m³ (5 600 000 t) ja toiminta-ajaksi maksimivastaanottomäärien perusteella arvioidaan lyhimmillään noin 10 vuotta.

YHTEYSVIRANOMAISEN PERUSTELTU PÄÄTELMÄ

Arviointiselostuksen mukaan hankkeen YVA-lain mukaiset merkittävimmät vähäiset myönteiset vaikutukset kohdistuvat alueen luonnonvarojen hyödyntämiseen. Kohtalaisia kielteisiä vaikutuksia on tunnistettu kohdistuvan Karvasuon soidensuojelun täydennysehdotuskohteen pohjoisosaan perustuen maisemallisiin tekijöihin ja meluun. Arviointiselostuksen, kuulemispalautteen ja oman tarkastelunsa perusteella yhteysviranomainen esittää perusteltuna päätelmänään hankkeen merkittävistä vaikutuksista seuraavaa:

Hankealueella on jo kierrätysaluetointia ja maan vastaanottoa. Yhteysviranomainen yhtyy arviointiselostuksessa esitettyihin arvioihin ja katsoo hankkeella olevan myös myönteisiä vaikutuksia, koska hanke parantaa materiaalikierrätyksen kapasiteettia, tukee alueella kierrätettävien materiaalien hyödyntämisen tehostamista, ja vähentää tarvetta uusien raaka-aineiden käyttöön. Näin vähennetään samalla tuotannosta aiheutuvia päästöjä ja tuetaan kestävä kehitystä Seinäjoen alueella.

Yhteysviranomainen katsoo, että hankkeen merkittävimmät ympäristövaikutukset kohdistuvat läheiseen Karvasuon soidensuojelun täydennysehdotuskohteen pohjoisosaan, joka tulee ottaa huomioon jatkosuunnittelussa. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikkö ehdottaa avosuon ja ylijäämämaiden läjitysalueen väliin riittävää suojavyöhykettä, jotta merkittävä häirintä ja heikentävä vaikutus Karvasuon luonnonarvoille voitaisiin välttää. Vyöhykkeen suunnittelussa tulee huomioida alueella kasvava puusto ja sen korkeus siten, että läjitysalue ja sillä toimiminen ei aiheuta mm. merkittävää visuaalista haittaa avosuolle. Yhteysviranomainen yhtyy esitettyyn tarpeeseen riittävästä suojavyöhykkeestä.

Vähäisiä kielteisiä vaikutuksia on tunnistettu kohdistuvan maa- ja kallioperään, pohjavesiin, pintavesiin ja kalastoon, yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön, maisemaan ja kulttuuriympäristöön, liikenteeseen, ilmanlaatuun, ilmastoon ja elinoloihin ja viihtyvyyteen. Vaikutukset johtuvat hankealueen tämänhetkisestä ja rakentamisen aikaisesta toiminnasta, mikä aiheuttaa mm. ajoittaista pölyämistä hankealueella ja sen läheisyydessä. Pintavesiin kohdistuva vaikutus muodostuu pääosin hulevesien kiintoainekuormituksesta, mikä johtuu mm. maanvastaanoton laajennuksesta ja kierrätysalueen vaikutuksesta ympäröiviin vesistöihin. Hankevaihtoehdoissa VE1 ja VE2 korkealla rakenteella on vaikutuksia maisemaan, ja rakentamisen ja toiminnan aikana on meluvaikutuksia hankealueen vaikutusalueella. Yhteysviranomainen edellyttää huomioimaan arviointiselostuksessa esitetyt lievennystoimet, kuten esimerkiksi meluntorjuntatoimenpiteet (meluvallit ja rajoitettu työaika) ja laajennusalueen reunojen maisemointi viherrakentaminen, mikä vähentää maisemavaikutusta ja parantaa alueen sopeutumista ympäristöön.

Perustelut

Arviointiselostuksen mukaan hankkeen merkittävimmät kielteiset vaikutukset kohdistuvat suojelualueisiin ja meluun, koska Karvasuon soidensuojelun täydennysehdotuskohteen pohjoisosa sijaitsee välittömästi hankealueen eteläpuolella. Hankealueen lähistöllä ei ole asutusta, mutta alueella on virkistyskäyttöä. Pirttikorven ylijäämämaiden sijoitusalue ja materiaaalipankki hankkeen osalta keskeistä on myös vaikutukset käytettävien materiaalien yhteisvaikutuksesta nykyisen toiminnan kanssa mm. ympäröivän vesistön suhteen. Muita pinta- ja pohjavesiin aiheutuvia negatiivisia vaikutuksia arvioidaan olevan rakentamisen aikaisilla toimenpiteillä.

Hankkeen vaihtoehdoilla VE1 ja VE2 on vain vähäisiä eroja, joten ne ovat molemmat toteuttamiskelpoisia. Kyselyyn vastanneiden määrä sekä asiasta järjestettyjen yleisötilaisuuksien suhteellisen vähäinen

osanottajamäärä ilmentänee sitä, ettei hankekokonaisuus aiheuta suuria ristiriitoja hankkeen vaikutusalueella.

Suojelualueet

Hankealue rajautuu Karvasuon soidensuojelun täydennysehdotuskohteeseen. Karvasuo on valtakunnallisesti arvokas, kokonaisuutena monipuolinen ja monimuotoinen suokohde, jolla on merkitystä erityisesti kuivien ja välipintaisten soiden luontotyyppien ja tällaisia elinympäristöjä suosivien lajien kannalta. Karvasuolta tunnetaan esimerkiksi uhanalaiset perhoset suoventhokas (erittäin uhanalainen) ja luumittari (vaarantunut). Karvasuo on tärkeä myös linnuston kannalta. Eteläisessä Suomessa harvinaistunut riekko pesii suolla, jonka lisäksi hankkeen vaikutusalueella on havaittu uhanalaisen petolinnun pesäpuita. Jos toiminta laajenisi avosualueen reunalle, lisääntyisi ja laajenisi meluvaikutus merkittävästi suhteessa Karvasuon avosualueeseen. Hankealueen ja suoalueiden väliin on suunniteltu maisemointia ja suojapuustoa, jotta toiminnan ja rakentamisen aikaiset haitat alueelle pienenevät. Yhteysviranomaisen katsoo, että hankealueen ja Karvasuon välille tulee jatkosuunnittelussa harkita riittävää suojavyöhykettä merkittävien vaikutusten minimoimiseksi, koska Karvasuo on kokonaisuutena valtakunnallisen soidensuojeluohjelman täydennyskohde eli luontoarvoiltaan erityishuomiota vaativa alue.

Melu

Toiminnan laajentuminen aiheuttaa melupäästöjä nykyistä laajemmalla alueella. Häiriintyvät kohteet sijaitsevat kuitenkin melko etäällä Pirttikorven hankealueesta minkä vuoksi erillistä melumallinnusta ei ole tässä tapauksessa tehty. Murskaus tapahtuu hankealueen pohjoisosassa, jolloin etäisyyttä soidensuojelun täydennysalueeseen tulee 900 m. Yhteysviranomaisen pitää selostuksen asiantuntija-arviota riittävänä, jonka lähtötietona on käytetty paikkatietoaineistoa ja tietoa muista vastaavista hankkeista. Rakennustöiden aikaiset meluhaitat ovat väliaikaisia ja hallittavissa työaikojen ja meluntorjuntatoimenpiteiden avulla. Maanläjitystoiminnan ja kierrätysalueen toiminnan päätyttyä myös hankkeen meluhaitat päättyvät.

Maa- ja kallioperä

Arviointiselostuksessa kerrotaan, että alueelle ei sijoitu arvokkaita tai suojeltuja kallio- tai maaperämuodostumia. Maaperään aiheutuvat vaikutukset on arvioitu asiantuntijatyönä maaperäkarttojen ja suunnitelmien perusteella. Vaihtoehdoissa VE1 ja VE2 ei arvioida

muodostuvan maaperävaikutuksia, koska alue täytetään puhtailla maa-aineksilla. Käsittelyalueet ja materiaalipankin alueet on asfaltoitu tarvittavilta osin tiivispintaisella asfaltilla ja aluetta laajennetaan, mikäli varastoitava materiaali edellyttää sitä. Tiivisrakenteiden vuoksi normaalitoiminnasta ei aiheudu päästöjä maaperään.

Pohjavedet

Arviointiselostuksessa on todettu, että hankkeella ei ole vaikutuksia pohjavesiin, koska se ei sijaitse pohjavesialueella ja vedenottamon valuma-alueella tai lähialueella ei ole yksityiskaivoja. Lähimmät luokitellut pohjavesialueet ovat 12 km päässä. Lähimmät pistemäiset pohjavesiesiintymät, Katila ja Niemistö, sijaitsevat 2–3 km Seinäjoen keskustasta luoteeseen eli noin 14 km päässä hankealueesta ja ovat paksujen savi-silttikerrosten peittämiä, mikä suojaa niitä maanpinnalla olevien toimintojen vaikutuksilta. Arviointiselostuksessa on kerrottu, että onnettomuustilanteessa toiminnalla voi olla vaikutusta alueen pohjavesiin.

Pintavedet ja kalasto

Hankealueen hulevedet on tarkoitus johtaa vesienkäsittelyn kautta ojaverkostoon, jota pitkin ne laskevat Seinäjokeen noin 8 km päässä. Laskukohta on Seinäjoen vähävetisessä uomassa Rengon padon alapuolisella osuudella. Hankealueella on tarkoitus varastoida louhosjätettä, betonijätettä, asfalttijätettä ja mahdollisesti mm. happamilta sulfaattimailta peräisin olevaa maata. Happamien sulfaattimaiden hapettumisen ja siitä aiheutuvan happamien yhdisteiden syntyyn ja kuormituksen hallintaan on esitetty toimenpiteitä, mistä tärkein on hapettumisen estäminen. Jo happamoituneen veden neutralisointi kalkilla on kuitenkin haastavaa ja toimii lähinnä tilanteissa, joissa vesimäärä on rajoitettu.

Purkuojaston nykyisessä vedenlaadussa korostuvat korkeat sulfaatti- ja kloridipitoisuudet. Muiden parametrien kohdalla erot hankealueen yläpuoliseen veteen ovat maltillisia, eikä haitallisista aineista esimerkiksi elohopeaa havaittu. Hankealueen vaikutusarviosta ei saa kokonaiskuvaa esimerkiksi pitoisuusvaikutuksista eri vaihtoehtojen kohdalta. Kloridi ja sulfaatti on myös jätetty arvioimatta. Vaikutusarviot jäävät hieman epäselviksi.

Selostuksessa esitettyjä tarkkailuperiaatteita voidaan pitää pääosin perusteltuina. Esimerkiksi tarkkailun keskittämistä ylivirtaama-aikaan voidaan pitää perusteltuina, sillä kuivina kausina hulevesivaluntaa ei juuri synny. Ylivirtaama-aikana voivat kuitenkin esimerkiksi lumen sulamisvedet laimentaa pitoisuuksia tehokkaasti. Tämän vuoksi yhteysviranomaisen

näkee, että tarkkailuperiaatteet on huomioitava tarkasti hankkeen jatkosuunnittelussa ja lupakäsittelyssä. Yhteysviranomainen näkee hyvänä, että hankkeen vesistövaikutuksia arvioitaessa on tulvien ja ilmastomuutoksesta aiheutuvien voimakkaiden rankkasateiden vaikutus otettu huomioon.

Kasvillisuus, eliöt ja luonnon monimuotoisuus

Arviointiselostuksessa on avattu hyvin alueen luontovaikutuksia, jotka aiheutuvat pääosin elinympäristöjen menetyksistä alueen laajentuessa. Selvityksien yhteydessä itse hankealueella ei havaittu olevan erityisiä luontoarvoja. Vaikutuksia läheisiin suojelualueisiin on eritelty omassa osuudessaan. Luontovaikutusten arvioinnissa on hyvin huomioitu mahdollisten vieraslajien siirtyminen maamassojen mukana ja niiden leviämisen ehkäisy ympäristöön (Vieraslajien torjuntasuunnitelma).

Maisema ja kulttuuriympäristö

Maankaatopaikan aiheuttamat haitalliset maisemavaikutukset ovat näkyviä ja paikoitellen merkittäviä laajemmassa maisemakuvassa. Hankealueen korkeimmat kohdat (+94 m) sijaitsevat nykyisen maankaatopaikka-alueen kohdalla. Vaihtoehtojen VE1 ja VE2 mukainen laajennusalue on noin 6 metriä matalammalla tasolla. Lopputilanteessa täyttöalueen on suunniteltu kohoavan 20 m nykyistä maanpintaa korkeammalle, jolloin siitä aiheutuu maisemavaikutuksia lähimmille ympäröiville suoalueille ja lisäksi hankealueen länsi- ja lounaispuolelle, jos seututien 694 ja hankealueen välinen suojapuusto poistetaan. Honkasuon ja hankealueen välissä on laaja yksityisomistuksessa oleva metsäalue, jolla mahdollisesti tehtävät metsänhakkuut paljastaisivat maa-ainesvallit suojelusuon suuntaan. Myös Seinäjoentien ja hankealueen välinen metsäalue on yksityisessä omistuksessa. Arviointiselostuksessa kerrotaan, että maisemointi lopputilanteessa vähentää merkittävästi täytön erottumista ympäröivistä alueista. Yhteysviranomainen näkee, että laajennusalueen reunojen maisemointi ja viherrakentaminen vähentävät maisemavaikutuksia ja parantavat alueen sopeutumista ympäristöön. Yhteysviranomainen katsoo, että maisemointiin erityisesti hankkeen loppuvaiheessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vaikutusten vähentämiseksi, kun maamassat alkavat kohoamaan suunniteltuun korkeuteen. Suojapuustolla on olennainen merkitys myös Seinäjoentien suuntaan, missä voisi ajatella hankealueen sisäpuolelle sisällytettävää suoja-aluetta maisemavaikutuksen minimoimiseksi.

Yhdyskuntarakenne ja maankäyttö

Pirttikorven ylijäämämaiden sijoitusalue ja materiaalipankki hanke on kokonsa puolesta voimassa olevan maakuntakaavan mukainen, mutta jatkosuunnittelussa on suositeltavaa ottaa huomioon Etelä-Pohjanmaan liiton lausunto päivittää kaavan ajankohtainen tilanne. Kaavaprosessissa tulee täsmentää hanke- ja kaava-alueen läheisyyteen sijoittuvat suoalueet ja koko maakuntaa koskevat suunnittelumääräykset. Hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa on kuitenkin riittävässä määrin arvioitu hankkeen vaikutuksia maakuntakaavan tavoitteiden ja merkintöjen toteutumiseen. Etelä-Pohjanmaan liiton mukaan vireillä olevaan maakuntakaavaan tehty päivitys kiertotalouden ja jätehuollon alueen merkinnästä hankealueelle tukee hankkeen edistämistä yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Liikenne

Lisääntyvän liikenteen vaikutuksia voidaan ehkäistä ja lieventää ajoittamalla kuljetukset tasaisesti koko päiväksi välttämällä ruuhka-aikaa, jolloin minimoidaan vaikutukset paikalliseen liikenteeseen ja asutukseen. Hankkeen toteuttaminen lisää raskasta liikennettä alueelle, mutta liikenteen kasvu arvioidaan olevan kohtuullista ja liikenteen sujuvuus pystytään varmistamaan suunnitelluilla liikennejärjestelyillä. Maksimitilanteessa hankkeen arvioidaan laskennallisesti kasvattavan seututien 694 nykyistä raskaan liikenteen määrää 50 % Teerimäentien ja valtatie 19 välillä. Kyseessä olevalla osuudella ei kuitenkaan ole häiriintyviä kohteita, ja liikenteen lisääntyminen kokonaisliikennemäärään nähden on vähäistä (3 %). Lisäksi kyseessä ei ole uusi toiminta, vaan alueelle suuntautuu nykyisinkin raskasta liikennettä.

Seututien 694 ja hankealueelle johtavan Teerimäentien liittymän toimivuus on arvioitu riittäväksi hankkeen kannalta. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuurivastuualue muistuttaa, että mikäli liittymä kuitenkin tarvitsee toimenpiteitä esimerkiksi turvallisuussyistä tai arvioitua suurempien liikennemäärien takia, tulee niistä olla hyvissä ajoin yhteydessä. ELY-keskus huomauttaa, ettei sillä kuitenkaan ole mahdollisuutta osallistua parantamistoimenpiteiden kustannuksiin.

Ilmanlaatu ja ilmasto

Arviointiselostuksessa kerrotaan, ettei nykyisen toiminnan vaikutuksesta alueen ilmanlaatuun ole tullut huomautuksia. Ilmanlaatua heikentävää pölyhaittaa muodostuu lähinnä maa-ainesten käsittelyssä ja liikennöinnissä. Maata läjitettäessä hiukkaspäästöjen muodostumiseen vaikuttavat tuotavan maa-aineksen laatu ja kosteus. Useimmiten maa-

ainekset ovat kosteita eikä hiukkasten leviämistä tapahdu. Hiukkaset voivat levitä kuivina aikoina ja tuulisella säällä. Hiukkasten leviämistä torjutaan liikennereiteillä kastelemalla teitä kalsiumkloridiliuoksella ja varastokasoja kostuttamalla. Hiukkasten leviämisen vaikutuksen arvioidaan olevan vähäistä suon suojeluarvojen, virkistyskäytön, kasvillisuuden ja esimerkiksi marjastuksen kannalta. Haitallisten vaikutusten ehkäiseminen on huomioitu pölyämisen suhteen erilaisilla torjuntamenetelmillä, kuten varastokasojen ja kulkureittien kastelulla. Myös ympäröivä puusto estää pölyn kulkeutumista laajemmalle alueelle.

Arvion mukaan vaihtoehtojen VE1 ja VE2 mukaisilla liikenteen pakokaasupäästöillä ei ole merkittävää vaikutusta alueen ilmanlaatuun.

Hanketoiminnan ilmastovaikutukset muodostuvat pääasiassa liikenteestä. Puusto poistolla nähdään olevan arviointiselostuksen mukaan vaikutuksia ilmastoon hiilinielujen vähenemisen myötä. Yhteysviranomaisen katsoo, että vaikutusten arviointi on perusteltu.

Elinolot ja viihtyvyys

Arviointiselostuksessa kerrotaan alueen eteläpuolella noin 2 km päässä sijaitsevan Honkakylän asutuskeskittymä. Lähin asuinrakennus sijaitsee hankealueen eteläpuolella noin 1,4 km etäisyydellä ja muut meluherkät kohteet sijaitsevat yli 4 km päässä hankealueesta. Sahannevan yksityisten maiden luonnonsuojelualue ja sen eteläpuolinen Honkannevan alue ovat lähimmillään noin 350–400 metrin päässä hankealueen länsi-/lounaispuolella. Alueella kulkee retkeilyreitistö ja sen varrella on hankealueesta noin 950 metrin päässä Sauralaksonmäen laavu. Elinoloihin ja viihtyvyyteen vaikuttavat melu ja maiseman muutokset, joita on arvioitu mm. kuvasovitteilla retkeilyreitin varrelta. Yhteysviranomaisen näkee, että elinolojen ja viihtyvyyden suhteen arviointi on riittävää.

HANKKEEN JATKOKÄSITTELYSSÄ HUOMIOITAVAA

Hanketta koskevaan lupahakemukseen on liitettävä arviointiselostus ja tämä yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä. Lupaviranomainen ei saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen eikä tehdä muuta siihen rinnastettavaa päätöstä ennen kuin se on saanut käyttöönsä arviointiselostuksen ja perustellun päätelmän. Lupapäätökseen on sisällytettävä perusteltu päätelmä, ja siinä on asianmukaisesti otettava huomioon arviointiselostusta koskevan kuulemisen tulokset. Päätöksestä on käytävä ilmi, miten arviointiselostus ja perusteltu päätelmä on otettu huomioon. Lupaviranomaisen on varmistettava, että perusteltu päätelmä on ajan tasalla lupa-asiaa ratkaistaessa. Hankkeesta vastaava voi

tarvittaessa pyytää ennen lupa-asian vireille tuloa yhteysviranomaista esittämään näkemyksensä perustellun päätelmän ajantasaisuudesta. Ajantasaistamisen tarvetta voidaan joutua tarkastelemaan esimerkiksi, jos hanke on muuttunut tai arvioinnista on kulunut pitkä aika.

PERUSTELLUN PÄÄTELMÄN TOIMITTAMINEN JA SIITÄ TIEDOTTAMINEN

Yhteysviranomainen toimittaa perustellun päätelmänsä sekä kopiot arviointiselostuksesta saamistaan lausunnoista ja mielipiteistä hankkeesta vastaavalle.

Perusteltu päätelmä toimitetaan tiedoksi hanketta käsitteleville viranomaisille, vaikutusalueen kunnille, maakunnan liitolle ja muille asianosaisille viranomaisille.

Perusteltu päätelmä sekä saadut lausunnot ja mielipiteet ovat nähtävillä ympäristöhallinnon verkkosivuilla osoitteessa:

www.ymparisto.fi/pirttikorvenylijaamamaaYVA sekä viranomaisen verkkosivuilla 30 päivän ajan osoitteessa www.ely-keskus.fi/kuulutukset/etela-pohjanmaa.

SUORITEMAKSU, SEN MÄÄRÄYTYMINEN JA MAKSUA KOSKEVA OIKAISUMAHDOLLISUUS

Suoritemaksu on 6 000 euroa.

Yhteysviranomaisen perustellusta päätelmästä perittävä maksu on määriteltävä suppean hankkeen mukaisesti (7–13 henkilötyöpäivää). Maksu määräytyy ELY-keskusten maksuista annetun asetuksen perusteella.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että perustellusta päätelmästä perittävän maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua ELY-keskuksesta kuuden kuukauden kuluessa tämän perustellun päätelmän antamispäivästä.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017) 19 ja 23 §

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (1215/2023) 4 §

Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §

19.6.2024

Valtioneuvoston asetus (TEM/1215/2023) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024 2 §.

Asian on esitellyt ylitarkastaja Sara Hästbacka ja ratkaissut ympäristösuojeluyksikön päällikkö Anne Polso.

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti viraston asiahallintojärjestelmässä. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

Liitteet

Liite 1 Annetut lausunnot, mielipiteet ja asiantuntijakommentit

Liite 2 Maksua koskeva oikaisuvaatimusosoitus

Jakelu

Seinäjoen kaupunki

Ramboll Finland Oy

Tahot, joilta on pyydetty lausunto

Tämä asiakirja EPOELY/904/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument EPOELY/904/2022 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Hästbacka Sara 19.06.2024 15:01

Ratkaisija Polso Anne 19.06.2024 15:33

MAKSUA KOSKEVA OIKAISUVAATIMUSOHJE

Viranomainen, jolta oikaisua vaaditaan

Maksun määräämistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua kirjallisesti Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus).

Viranomainen, jolle valituskirjelmä on toimitettava sekä oikaisuvaatimusaika

Asian käsittelystä perittävää maksua koskeva oikaisuvaatimuskirjelmä on toimitettava Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä. Oikaisuvaatimusaikaa laskettaessa ei antopäivää oteta lukuun. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, oikaisuvaatimusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisua vaaditaan
- millaista oikaisua vaaditaan (miltä kohdin päätökseen haetaan oikaisua ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi)
- perusteet, joilla oikaisua vaaditaan
- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoitukset oikaisuvaatimuksen tekijälle voidaan toimittaa.

Jos oikaisuvaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimuskirjelmä.

Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon oikaisua haetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen on liitettävä oikaisuvaatimuskirjelmään valtakirja (Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee kuitenkin esittää valtakirja ainoastaan, jos Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus niin määrää.)

Oikaisuvaatimuksen perille toimittaminen

Oikaisuvaatimus on toimitettava ELY-keskuksen kirjaamoon. Oikaisuvaatimuskirjelmän voi tuoda perille vaatimuksen tekijä itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Sen voi omalla vastuullaan lähettää myös postitse, sähköpostitse, telekopiona tai toimittaa lähetin välityksellä. Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä viimeistään oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Oikaisuvaatimuksen toimittamisesta telekopiona tai sähköpostitse säädetään tarkemmin sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003).

Yhteystiedot

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

käyntiosoite:
Alvar Aallon katu 8, SEINÄJOKI
Wolffintie 35, VAASA
Pitkänsillankatu 15, KOKKOLA
Aukioloaika: kello 8.00 – 16.15

postiosoite:
PL 156, 60101 SEINÄJOKI
PL 262, 65101 VAASA
PL 77, 67101 KOKKOLA

puhelin: 0295 027 500
telekopio: 0295 020 341
sähköposti: kirjaamo.etela-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Sähköinen asiointi –lomake: www.ely-keskus.fi

Asioi verkossa > Sähköinen asiointi ja lomakkeet > ELY-keskusten yleinen asiointilomake yrityksille, yhdistyksille ja toiminnanharjoittajille. Tähdellä merkityt kohdat ovat pakollisia. Esim. skannatun lomakkeen voi lähettää sähköisen palvelun kautta.